

većinske, a dva oporbene političke stranke zastupljene u gradskom odnosno općinskom vijeću.

Podatke o većinskim i oporbenim političkim strankama zastupljenim u županijskim skupštinama i Gradskoj skupštini Grada Zagreba, županijskim izbornim povjerenstvima dostavljaju nadležna tijela županija odnosno Grada Zagreba.

Podatke o većinskim i oporbenim političkim strankama zastupljenim u gradskim i općinskim vijećima, županijskim izbornim povjerenstvima dostavljaju nadležna tijela gradova odnosno općina.

Ako u dostavljenim podacima o stranačkom sastavu predstavničkih tijela jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave nije naznačeno koje su političke stranke većinske, a koje oporbene, nadležno izorno povjerenstvo će zatražiti od političkih stranaka koje su, prema dostavljenim podacima, zastupljene u predstavničkom tijelu da se same o tome bez odgode očituju. Nadležno izorno povjerenstvo će na osnovi dostavljenih očitovanja političkih stranaka utvrditi koje su političke stranke većinske, odnosno oporbene, te će u skladu s utvrđenim imenovati članove biračkih odbora.

Ako se političke stranke ne izjasne pripadaju li većinskim ili oporbenim političkim strankama, tada te političke stranke neće ulaziti u kvotu za određivanje članova biračkih odbora.

Ako se pojedine grupacije političkih stranaka ne mogu dogovoriti o rasporedu svojih predstavnika u biračke odbore, njihov raspored odredit će nadležno izorno povjerenstvo ždrijebom na način da će predstavnike političkih stranaka tako rasporediti da pojedina politička stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju biračkih odbora s obzirom na ukupni broj svojih predstavnika u predstavničkom tijelu.

Ako političke stranke, ovlaštene za predlaganje članova biračkih odbora, ne odrede članove pojedinih biračkih odbora odnosno ako prijedlozi za imenovanje članova biračkih odbora ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 12 dana prije održavanja izbora, dakle do 5. svibnja 2025. do 24:00 sata, nadležna izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

2. Ove Obvezatne upute objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupaju na snagu 15. travnja 2025.

3. Ove Obvezatne upute objavljuju se i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Napomena: Izrazi u ovim Obvezatnim uputama koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod bez obzira u kojem su rodu navedeni.

Klasa: 012-03/25-01/5
Urbroj: 507-03/07-25-9
Zagreb, 14. travnja 2025.

Potpredsjednica
Vesna Fabijančić-Križanić, v. r.

892

Na osnovi članka 48. Zakona o lokalnim izborima (»Narodne novine«, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21, dalje: Zakon), Državno izorno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izorno povjerenstvo) na sjednici održanoj 14. travnja 2025. donijelo je

OBVEZATNE UPUTE BROJ L VII O NAČINU GLASOVANJA BIRAČA S TJELESNOM MANOM, NEPISMENIH BIRAČA TE BIRAČA KOJI NISU U MOGUĆNOSTI PRISTUPITI NA BIRAČKO MJESTO

1. Glasovanje se obavlja osobno.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane (sljepoća, slabovidnost, oštećenje gornjih ekstremiteta ili druga oštećenja koja mu onemogućavaju samostalno glasovanje) ili zbog toga što je nepismen, ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom pismenom osobom koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva kandidacijske liste odnosno redni broj ispred imena i prezimena kandidata za kojeg birač glasuje.

2. Kad birač zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojeće tjelesnog oštećenja nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto kojemu pripada prema mjestu prebivališta (jer je bolestan kod kuće, osoba s invaliditetom ili nepokretna osoba i sl.), a izrazi želju glasovati, može o tome obavijestiti nadležno izorno povjerenstvo najranije 3 dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor do 12:00 sati na dan održavanja izbora.

Ako birač, koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, a izrazi želju glasovati i ne može o tome samostalno obavijestiti nadležno izorno povjerenstvo ili birački odbor, po njegovoj uputi to može učiniti druga osoba od njegova povjerenja.

Nadležno izorno povjerenstvo koje je birač pravovremeno obavijestio da ne može pristupiti na biračko mjesto dužno je o tome dostaviti obavijest predsjedniku ili potpredsjedniku biračkog odbora.

Birački odbor će svakom biraču, koji je o nemogućnosti pristupa na biračko mjesto pravovremeno obavijestio nadležno izorno povjerenstvo, odnosno na dan izbora (do 12:00 sati) birački odbor, omogućiti glasovanje na adresi u obuhvatu biračkog mjesta.

Iznimno, kada je birački odbor na dan provođenja izbora, ali nakon gore navedenog roka, dakle nakon 12:00 sati obaviješten da birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto želi glasovati, ili ako se povodom pravodobne obavijesti birača, dakle do 12:00 sati, pojave druge okolnosti zbog kojih bi uredno provođenje izbora na biračkom mjestu bilo dovedeno u pitanje, tom će biraču birački odbor omogućiti glasovanje, ako birački odbor ocijeni da će takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu i ako to tehnički uvjeti dopuštaju.

Radi omogućavanja glasovanja birača koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora će prvo provjeriti je li birač za kojeg je zatraženo glasovanje izvan biračkog mjesta upisan u izvadak iz popisa birača, a zatim će odrediti najmanje dva člana biračkog odbora koji će posjetiti birača na adresi u obuhvatu biračkog mjesta i omogućiti mu tajno glasovanje.

S biračkog mjesta potrebno je uzeti više glasačkih listića od svake vrste izbora, koji se na tom biračkom mjestu provode, kako bi birač mogao nasumično odabrati jedan od više glasačkih listića od svake vrste izbora te kako bi se smanjila mogućnost saznanja serijskog broja glasačkog listića radi zaštite prava tajnosti glasovanja.

Ako se na biračkom mjestu provode i izbori zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika određene nacionalne manjine odnosno izbori zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, a birački odbor,

uvidom u izvadak iz popisa birača, za birača, koji želi glasovati izvan biračkog mjesta, utvrdi da je pripadnik takve nacionalne manjine odnosno hrvatskoga naroda, članovi biračkog odbora koji su određeni da ga posjete, obvezno će, sukladno nacionalnoj pripadnosti birača, ponijeti i više glasačkih listića za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika te nacionalne manjine odnosno za izbor zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

Biraču, koji ima pravo glasovati za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika njegove nacionalne manjine, birački odbor će, na njegovo traženje predati glasački listić za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine odnosno za izbor zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

Ako birač, koji glasuje izvan biračkog mjesta, ne želi glasovati na svim vrstama izbora koji se provode na njegovom biračkom mjestu, birački odbor će glasački listić/glasačke listiće za izbor/izbore na kojem/kojima birač nije iskoristio pravo glasa, vratiti među neupotrijebljene listiće.

Nakon glasovanja, birač će sam presaviti glasački listić (tako da se radi zaštite prava tajnosti glasovanja ne vidi kako je birač popunio glasački listić), potom će takav glasački listić staviti u zasebnu omotnicu (kuvertu) i zatvoriti je u prisutnosti članova biračkog odbora.

Na omotnicu s glasačkim listićem birački odbor će upisati za koju je vrstu izbora birač glasovao.

Članovi biračkog odbora će po povratku na biračko mjesto, predati omotnicu/omotnice predsjedniku biračkog odbora koji će izvaditi presavijeni glasački listić iz svake omotnice i odmah bez pregledavanja, presavijeni glasački listić ubaciti u odgovarajuću glasačku kutiju, a preostale neiskorištene glasačke listiće će priložiti uz ostale neiskorištene glasačke listiće za pojedinu vrstu izbora na tom biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora ili osoba koju on odredi, dužan je zaokružiti redni broj ispred imena i prezimena birača koji je glasovao na opisani način, i to na odgovarajućem izvatku iz popisa birača, ovisno o tome za koju je vrstu izbora birač glasovao te ga poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora.

Kako bi se osigurala kontrola izlazaka članova biračkog odbora radi provedbe glasovanja birača izvan biračkog mjesta te ukupnog broja preuzetih i vraćenih glasačkih listića, predsjednik biračkog odbora dužan je osigurati vođenje evidencije izlazaka članova biračkog odbora sukladno obrascu koji će biti dostavljen u izbornom materijalu.

Navedeni obrazac dužni su čitko ispuniti i potpisati članovi biračkog odbora koji su proveli postupak glasovanja birača izvan biračkog mjesta.

3. Kada biračko mjesto, pored svih nastojanja da se osigura pristupačnost osobama s tjelesnom manom, ne zadovoljava zahtjeve pristupačnosti osobama s tjelesnom manom, a birač-osoba s tjelesnom manom dođe ispred biračkog mjesta i izrazi želju glasovati, predsjednik biračkog odbora odredit će dva člana biračkog odbora i uputiti ih da ispred biračkog mjesta omoguće biraču – osobi s tjelesnom manom glasovanje na način predviđen u točki 2. ovih Obvezatnih uputa te će oni pristupiti u skladu s istima.

4. Birače s tjelesnom manom i nepismene birače koji su glasovali uz pomoć druge osobe (pratitelja) te birače koji nisu bili u mo-

gućnosti pristupiti na biračko mjesto te su glasovali izvan biračkog mjesta, mora se poimenično navesti u odgovarajućem zapisniku o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku.

5. Ove Obvezatne upute objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupaju na snagu 15. travnja 2025.

6. Ove Obvezatne upute objavljuju se i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Napomena: Izrazi u ovim Obvezatnim uputama koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod bez obzira u kojem su rodu navedeni.

Klasa: 012-03/25-01/5

Urbroj: 507-03/07-25-10

Zagreb, 14. travnja 2025.

Potpredsjednica

Vesna Fabijančić-Križanić, v. r.

893

Na osnovi članka 48. Zakona o lokalnim izborima (»Narodne novine«, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21), Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo) na sjednici održanoj 14. travnja 2025. donijelo je

OBVEZATNE UPUTE BROJ L VIII O PRAVIMA I DUŽNOSTIMA PROMATRAČA

1. PRAVO PROMATRANJA IZBORA

1.1. Pravo promatrati izborni postupak, provedbu izbora te rad izbornih tijela imaju:

- promatrači političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno kandidata (dalje: promatrači političkih stranaka)
- promatrači birača koji su predložili kandidacijsku listu birača, odnosno kandidata (dalje: promatrači birača)
- promatrači kandidata grupe birača
- promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koje djeluju na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (dalje: promatrači nevladinih udruga) i
- promatrači međunarodnih organizacija koje djeluju u Republici Hrvatskoj, diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj, međunarodnih udruženja izbornih tijela te izbornih tijela iz drugih država (dalje: strani promatrači).

1.2. Promatrač ne smije biti kandidat i član izbornog tijela na izborima koje promatra.

2. IZBORNA TIJELA

Izborna tijela čiji su rad ovlašteni promatrati promatrači iz točke 1. ovih Obvezatnih uputa su:

- Državno izborno povjerenstvo
- županijska izborna povjerenstva, Izborna povjerenstva Grada Zagreba
- općinska i gradska izborna povjerenstva i
- birački odbori.